

Gárdonyi Jenő

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

725.094

Idő

1960

Személy

Helyszám

Miért nem építenek be minden üres telket?

1960. ján. 28.

Magyar Nemzet

A külsőbb városrészekben állami erőből egymásután születtek az új városnegyedek, a nagy kiterjedésű lakótelepek, a »foghíjakon« pedig részben a tanács, főképpen azonban az OTP új lakóházai épülnek.

Városrendezők és tervezők vitája

A Magyar Építőművészek Szövetségében Heim Ernő, a fővárosi tanács városrendezési osztályának vezető főmérnöke érdekes előadásban vázolta és vetített képekkel illusztrálta a budapesti »foghíj«-beépítések hatását a városrendezésre. Városrendezők és építettervezők sokszor szembekerülnek egymással, amikor arról folyik a vita, alkalmas-e valamelyik telkek a beépítésre. Egyesek szöváteszik, miért építenek a városközponttól távol új lakónegyedeket, amikor a belterületen sok üres telek, forgalmas útvonalak mentén sok foghíj éktelenkedik. A városrendezés szempontjai világos feleletet adnak ezekre a kérdésekre. *Nem engedélyeznek foghíj-beépítést például ott, ahol egész városrészek, utcátömbök várnak teljes újjáépítésre.* Nem építhetők be azok az üres telkek sem, *ahol az utcákat szabályozni kívánják és az új szabályozási vonal nagymértékben érinti a területet. A túlságosan beépített, sűrűn lakott városnegyedekben parkosítják az üres telkeket, friss levegőhöz juttatva a környéket.*

Hol rendelnek el építési tilalmat?

A városrendezők javaslatára ezeknek a szempontoknak a figyelembevételével átmeneti építési tilalmat rendeltek el azokra a foghíjakra, amelyeknek sorsa a végleges rendezési tervek szerint még nem dőlt el. Ilyen építési tilalom alatt áll például a Mester utca és az *Üllői út* közötti városrész. A *Népszínház utca* és a *Nagyfűvaros utca* között a néhány évvel ezelőtti új építkezések beleütköznek a terület egészséges kialakítását célzó tervekbe. Helytelen volt az is, hogy a *Klauzál tér* környékén, a *Wesselényi, Dob, Majakovszkij* utcák közötti túlszűfolt városrészben az 1932-es tervek alapján építettek az elmúlt évben néhány ház, mert e terület végleges rendezése sokkal korszerűbb tervek alapján történik majd.

Az elmúlt rendszer helytelen építkezési elveit tükrözi a *Wesselényi utca*, amelynek egyes szakaszai felváltva szűkülnek, bővülnek aszerint,

hol bontották le időnként az egyes régi épületeket. A modern városrendezési elgondolás szerint *ilyen szabályozást egyszerre kell végrehajtani.* Ezen az útvonalon egyébként szintén építési tilalom áll fenn.

Az utóbbi időben napirenden volt a *Semmelweis utca* és a *Vitkovics utca* sarkán elterülő üres telkek sorsa. A szabályozási terv itt előírja a *Semmelweis utca kiegyenesítését.* A városrendezők csak akkor engedik meg e telkek beépítését, amikor a szomszédos házakat is lebontják és azok telkeinek felhasználásával nagyobb méretű új házat építhetnek. Ugyanez a helyzet a *Mező Imre út* elején is, ahol a 6. számú telkekre kértek beépítési engedélyt. Ehhez is csak akkor járulnak hozzá az építőhatóságok, ha nemcsak ezen a keskeny telken, hanem a mellette levő telken is egy időben építkezhetnek. A *Dózsa György út*on, a *Gorkij* fásor közelében szintén van egy kisebb nagyértékű foghíj, de ennek beépítésére is csak akkor kerül sor, ha majd a szomszéd telket is hozzá lehet csatolni.

Harmonikus beépítés

A harmonikus beépítésekre is több példát mutattak be. Ilyen a *Széchenyi* rakpart fog-

híjának beépítési terve, a *Taban* egyes üres telkeinek felhasználása. A *Várban* az *eredeti szabályozási vonalon állítják vissza a házakat*, a magasságra vonatkozóan azonban korlátozott előírást adtak. A várbeli foghíjbeépítéseknel szem előtt tartják az *utcaképek eredeti hangulatának rekonstrukcióját.* A *Dárda utca* sarkát jellegét is megőrzik az újjáépítéskor.

Érdekes problémát jelentenek a tömbfoghíjak, amelyeknek helyes beépítésére jó példa a *Baross utca* és a *Rigó utca* között, a volt dohányraktár helyén már megkezdődött építkezés. A hatalmas tömbön csak a *Körút* felől álló házsor marad majd meg, mert a második ütemben lebontásra kerülnek a *József utcai* házak, utána ezen a részen is tovább folytathatják és befejezhetik a telektömb korszerű beépítését.

Az előadásból kiderült, hogy a városrendezés helyesen irányítja a budapesti foghíjépítkezéseket és az intézkedések nagymértékben hozzájárulnak fővárosunk szépítéséhez, fejlődéséhez. A legutóbbi néhány év alatt mintegy 200 foghíjat építettek be és több ezer lakás létesült.

Gárdonyi Jenő